

Antibiotica

kindermond te gauw gevuld

Nog voor zijn 3 jaar heeft een op de twee kinderen in ons land meermaals antibiotica geslikt, meestal voor kwalen die perfect vanzelf genezen. Dat is hoogst verontrustend. Zes redenen waarom je kind beter geen antibiotica inneemt tenzij het echt nodig is.

Kristel Blommaert – Maurice Vanbellinghen

1

Ze halen niets uit tegen virussen

Als we met onze kinderen naar de dokter lopen, is dat in het merendeel van de gevallen met een oorontsteking of infecties van de luchtwegen zoals een verkoudheid, keelontsteking, sinusitis of bronchitis. De kans dat antibiotica daartegen al bij aanvang iets kunnen uithalen, is miniem, omdat die aandoeningen meestal te wijten zijn aan een virus. Toch blijven artsen ze op grote schaal voorschrijven. Volgens cijfers van het Riziv heeft 62 % van de eenjarigen er al een voorschrift voor gekregen. Bij de 2- tot 6-jarigen is dat nog 51 %. Studies wijzen nochtans uit dat ouders vooral willen dat de arts hun kind onderzoekt en veel uitleg en advies geeft. Dat ze aansturen op een antibioticavoorschrift, wat sommige dokters weleens beweren, blijkt niet te kloppen. Dat bevestigen ook onze ondercoveronderzoekers: we stuurden gezonde enquêteurs naar de dokter met klachten die medisch gezien geen antibioticum vereisen, en zagen hen al te vaak buitenstappen met een voorschrift. Zonder erom te hebben gevraagd. Kortom, niet de patiënt maar vooral de arts treft schuld.

2

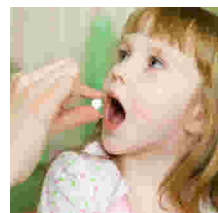
Je kan er chronisch hervallen of complicaties niet mee voorkomen

De vrees dat infecties tot complicaties leiden als je ze niet van meet af aan met antibiotica de kop indrukt, is ongegrond. Ten eerste treden er tegenwoordig nog uiterst zelden complicaties op. In de zeldzame gevallen dat dat wel gebeurt, blijkt uit onderzoek hoegenaamd niet dat het risico verkleint door onmiddellijke toediening van antibiotica. Je kind goed in het oog houden is de boodschap. Dan merk je een eventuele verergering tijdig op en kan je alsnog ingrijpen. Al te vaak denkt men ook met antibiotica te kunnen verhinderen dat dezelfde infectie herhaaldelijk terugkomt. Nog zo'n hardnekkige misvatting waar geen medisch bewijs voor bestaat.

3

De meeste ontstekingen gaan vanzelf over

Zelfs al is er een bacterie in het spel, wat bij een oorontsteking bijvoorbeeld vaak voorkomt, dan nog kan je kind de infectie perfect op eigen kracht te boven komen. Met een antibioticum zal het in het beste geval één dag sneller genezen zijn. Als er bij gewone luchtwegeninfecties na enkele dagen geen spontane verbetering optreedt, kunnen antibiotica wel worden overwogen. En uiteraard zijn er uitzonderingen, die de arts moet herkennen, waarin onmiddellijk starten met een kuur wél aangewezen is. Zo bijvoorbeeld als je kind een longontsteking heeft opgelopen, nog een kleine baby is of in erg verzwakte toestand verkeert.

Onnodig antibiotica slikken werkt de ontwikkeling van resistente bacteriën in de hand.

4

Je kweekt er resistente bacteriën mee

Overgebruik van antibiotica draagt bij tot het opduiken van resistente bacteriën, vandaag een van de grootste gezondheidsuitdagingen wereldwijd. Wanneer we dan worden geconfronteerd met echt ernstige en gevaarlijke infecties, stellen we vast dat die alsmoer moeilijker te behandelen zijn. Door kinderen te pas en te onpas antibiotica te geven voor banale, zelfhelende kwalen, zoals een verkoudheid of sinusitis, bouwen bacteriën weerstand op tegen de medicijnen en dragen we actief bij tot de ontwikkeling van resistente bacteriën.

Kijk, zonder antibiotica!

Niet meteen antibiotica, maar wat dan wel? Vraag het aan je arts of apotheker. Met deze eenvoudige middeltjes kun je klachten alvast verlichten.

Verstopte neus? Spoel de neus met fysiologische zoutoplossing. Als dat onvoldoende helpt, kun je neusdruppels met oxymetazoline of xylometazoline gebruiken, maar niet bij kinderen jonger dan 2 jaar. Of laat je kind met zijn hoofd boven een kom heet water damp inademen. Let wel op dat het zich niet verbrandt. Extracten van eucalyptus of dergelijke toevoegen heeft geen bewezen nut. Pijn bij sinusitis kun je verlichten met een pijnstillertje.

Keelpijn? Geef je kind regelmatig iets te drinken, zoals een slok koud water. Of laat het zuigen op een snoepje of een waterijsje. Speciale zuigtabletten zijn niet nodig. Verlicht erge pijn met een pijnstillertje, bij voorkeur paracetamol.

Hoest? Een lepel honing of een kop thee of warme melk met honing of suiker kunnen kalmerend werken. Let op: geen honing voor kinderen onder 1 jaar! Als geneesmiddel verkochte hoestsiropen raden we af. Hun werkzaamheid is twijfelachtig en zeker bij kinderen kunnen ze nare bijwerkingen hebben.

Oorpijn? Een middenoorontsteking kan veel pijn doen. Verzacht het leed met paracetamol. Wacht niet tot de pijn terugkomt om een volgende dosis te geven. Zo voorkom je dat je kind 's nachts wakker wordt van de pijn. Oordruppels hebben geen zin bij acute middenoorontsteking.

5

Je kind kan last krijgen van bijwerkingen

Op bijsluiters van geneesmiddelen vind je steevast een lijstje met mogelijke bijwerkingen en dat is met antibiotica niet anders. De allerkleinsten zijn daar extra gevoelig voor. Als de infectie enkel met behulp van medicatie te verdrijven is, neem je die nevenverschijnselen er zonder morren bij. Maar waarom je arme kind blootstellen aan buikpijn, misselijkheid, overgeven, buikloop, uitslag, of misschien zelfs leverschade en schimmelinfecties, door het onnodig medicijnen te doen slikken? Als je kind om de haverklap antibiotica neemt, kan dat ook op latere leeftijd gevolgen hebben. De medicatie verstoort de natuurlijke darmflora, wat een negatieve invloed zou hebben op de vetstofwisseling. Daardoor loopt je kind op latere leeftijd mogelijk meer kans om te kampen te krijgen met overgewicht. Een verstoorde darmflora staat ook een gezonde opbouw van het afweersysteem in de weg, wat zou kunnen bijdragen tot het ontstaan van astma.

6

Het is een gigantische geldverkwisting

Het nutteloos toedienen van antibiotica is niet alleen ongezond voor je kind, het kost ook handenvol geld. Geld dat je verspilt aan overbodige geneesmiddelen, en geld dat wegvloeit uit de kas van het Rijk, lees: belastingsgeld waar we met ons allen aan bijdragen. De overheid schroefde onlangs de terugbetaling van antibiotica fors terug, waardoor de patiënt dit jaar naar schatting 13,4 miljoen meer zal neertellen bij de apotheek. Een besparing voor de staatskas, maar of de verhoging van het remgeld zal aanzetten tot een spaarzamer en doordachter antibioticagebruik, lijkt ons bijzonder twijfelachtig. Het zijn tenslotte de artsen die de antibiotica voorschrijven, en aan het buitensporig voorschrijfgedrag van sommigen onder hen wordt met deze maatregel niets gedaan. Reden te meer om zelf nooit op antibiotica aan te dringen en uitleg te durven vragen als de dokter er voorschrijft voor je kind. 🍎